

FF oblasti	Prostředky	Varianty ke sledování + věk
Respirace fonace	Pozorování Poslech při mluvním projevu – síla hlasu Zpěv	Dýchání nosem/ústy
Srozumitelnost Plynulost Prozodie	Poslech mluvního projevu -spontánní komunikace -úkolová situace	Zohlednění vývoje výslovnosti Prozodie – melodie, tempo, rytmus
Artikulace	Spontánní projev Opakování slov, vět Recitace, zpěv	Zohlednění vývoje výslovnosti
Artikulační obratnost	Spontánní projev Opakování slov	V rámci orientační analýzy postačí spontánní projev
Oromotorika	Izolované orální pohyby+ sekvence	Propojení s postupy artikulace
Orientační sluchová zkouška	Hlasitá/šeptaná řeč	V případě pochybností – odborné vyšetření
Naslouchání	Určování zdroje a směru zvuku (odkud přichází) poslech zvukové nahrávky, písničky, pohádky	lokalizace zvuku (3) rozlišení předmětů dle zvuku (3-4) určení písně dle melodie (4) naslouchání krátkému příběhu, pohádce (4)
Sluchová diferenciace	Slova + vizuální opora dvojice obrázků - „ukaz, co slyšíš“ Dvojice slov bez vizuální opory – určování, zda jsou stejná/jiná vedeno pouze sluchovou cestou bez vizuální opory v artikulaci vyšetřujícího	rozlišení slova s vizuálním podnětem - změna hlásky (4) – bota/nota - změna samohlásky (5) – perník/parník - změna sykavek, znělosti (4,5-5) - změna délky samohlásek (5) – lyže/líže - změna měkčení (5,5) Rozlišení slova bez vizuálního podnětu - změna hlásky (5) - změna samohlásky (4,5-5) - znělost, sykavky (5) - změna délky samohlásky (5-5,5) - změna měkčení (5,5-6) - bezvýznamové slabiky (6-6,5)
Sluchová analýza/syntéza	Slovní materiál – slova jednoslabičná/ víceslabičná Ize použít i oporu v obrázcích, žetonech, vytleskání, jednoduchých hudební nástroje pro rytmizaci (ozvučná dřívka)	rozdělení slova na slabiky (4) rozpočítadlo (4) výběr rýmujících se slov (4,5-5) určení, zda se 2 slova rýmují (4,5-5) určení počtu slabik (5) určení počáteční hlásky slova (5) určení slov začínajících danou hláskou (5-5,5) určení poslední hlásky ve slově (5,5-6) slovní fotbal (6-7) určení poslední samohlásky ve slově (6-7) určení, zda slovo danou hlásku obsahuje (6-7) tvorba slov z daných hlásek (6-7) analýza jednoslabičných slov na hlásky (6-7) analýza a syntéza dvouslabičného slova (7)
Rytmus	Bzučák, klavír – nástroje, které umožňují rozlišení dlouhých a	rytmická struktura (dle složitosti) určí, zda jsou shodné (4)

	krátkých tónů Materiál vhodný k záznamu slyšeného rytmu 	nápodoba rytmu (dle složitosti) (5-6) záznam rytmické struktury (5,5-6) lze vyzkoušet varianty se 3-4 tóny
Sluchová paměť	Opakování - slova – bez souvislosti - věty – propojuje se s rovinou MS	tříleté dítě – zopakování věty o 3 slovech čtyřleté dítě – zopakování věty o 4 slovech pětileté dítě – zopakování věty o 5 slovech šestileté dítě – delší větný celek zopakování nesouvisících slov (- 1)

LS oblasti	Prostředky	Varianty ke sledování+ věk
Úkoly zaměřené na aktivní slovní zásobu	Při realizaci úkolů sledujeme pojmovou výbavnost a přesnost využití pojmů ve spontánním projevu a úkolové situaci	
Pojmenování	Obrazový materiál Reálné předměty	Pojmenuje běžné věci podle obrázku (3) – obrázek s jedním předmětem
Popis	Obrazový materiál Reálné předměty	Řekne, co je na obrázku (3 - 3,5) let a dále Popis předmětu, obrázku, děje na obrázku (od 4 let) Spontánně vypráví podle obrázku (4) Dokáže vyprávět na volné/dané téma (od 5 let) – zde můžete dobře sledovat i strukturu a rozsah větných celků
Vysvětlení významu pojmů	Spontánní projev Úkolová situace + vizuální opora dle potřeby, dle možnosti (je možné využít oporu v obrázcích k nadřazeným/podřazeným pojmům, množnému/jednotnému číslu)	Vysvětlí účel (4) Vysvětlení – „co znamená?“ – od 5 let Definuje význam pojmů – vlastnost, funkce (5)
Práce s nadřazenými, podřazenými pojmy	Manipulace s obrázky, reálnými předměty (lze spojit s pojmenováním) Využití vlastní slovní zásoby dítěte	Zařazuje různé obrázky pod nadřazené pojmy (4) Tvoří nadřazené pojmy (5-6)
Určení správného/nesprávného	Nesmyslné obrázky Tvrzení (sníh je bílý, uhlí je černé) Lze spojit se zdůvodněním, propojit s pragmatickou rovinou	Pozná a pojmenuje nesmysl na obrázku (5-6) Posoudí pravdivost x nepravdivost tvrzení (5-6)
Práce s dějovou posloupností	Vhodný obrazový materiál	Sestaví dějovou posloupnost+ komentář (5)
Reprodukce básničky/písničky,	Texty pro děti předškolního věku Hodit se může informace o průběhu	Reprodukuje jednoduchou říkanku (3-3,5)

práce s informacemi	osvojování textu básničky, písničky	Poslouchá pohádky – chápe děj (4) Umí z paměti kratší texty (5-6) Interpretuje pohádky – bez opory v názoru (5-6)
Antonyma	Vhodný obrazový materiál Reálné předměty	Chápe jednoduché protiklady (3-3,5) Doplní protiklady s názorem – s vedením (4) Tvoří protiklady (5-6)
Synonyma homonyma	Vhodný obrazový materiál Využití vlastní slovní zásoby dítěte	Tvoří synonyma (5-6) Poznává a vymyslí homonyma (5-6)
Úkoly zaměřené na pasivní slovní zásobu Výběr obrázku podle podstatného znaku, podle instrukce	Vhodný obrazový materiál	Ukáže obrázek věci dle použití (3) Ukáže činnost na obrázku (3) Ukáže obrázek dle podstatného znaku (3-3,5) Identifikuje věci podle podstatných znaků (3-3,5) Ukáže obrázek podle aktuální situace (vazba předmětu a situace, potřeby) (4) Přiřadí, co k sobě patří + zdůvodní (5) Tyto úkoly lze spojit i s pojmenováním – propojit i s aktivní slovní zásobou
Porozumění	Porozumění v konverzační a úkolové situaci – otázky Plnění instrukcí Identifikace předmětů a manipulace s předměty, obrázky (vnímání aktivních a pasivních rolí, práce s časovými pojmy v instrukci) V souvislosti s vývojem aktivní slovní zásoby (výše) lze sledovat porozumění významu pojmům, porozumění textu čtenému vyšetřujícím	Realizace jednoduchých příkazů (podej lžičku – od 3 let) Realizace složitějších instrukcí (5-6 let) orientace v logických strukturách (oběd je po snídani? – určení pravdivosti tvrzení – školní věk

MS oblasti	Prostředky	Varianty ke sledování+věk
Spontánní projev	Spontánní projev Obrazový materiál – popis	Skloňuje (3) Mluví ve větách, k podstatným

Skloňování Časování	Vyprávění	jménům a slovesům postupně přidává příd. jména a zájmena...(3) Užívá všechny druhy slov (4 – 5) Mluví gramaticky správně (4 – 5) Užívá čas minulý, přítomný a budoucí (4 – 5) Umí použít zvrtná slovesa (od 6 let) Umí používat ukazovací zájmena (od 5 let) Umí odvodit přídatné jméno od podstatného jména nebo slovesa (od 5 let)
Skloňování	Malované čtení	Doplní do příběhu slovo ve správném tvaru (5 – 6)
Singulár a plurál	Obrazový materiál, reálné předměty Počet 1-2-5 Variabilita rodů podstatných jmen Lze využít princip „nakupování“	Rozlišuje mezi jednotným a množným číslem (3) Umí utvořit jednotné/množné číslo (od 5 let)
Deminutiva	Obrazový materiál Vlastní slovní zásoba	Odvozování (5-6)
Stupňování přídatných jmen	Obrazový materiál vyjadřující rozdíly -špinavý-špinavější-nejšpinavější	Postupně se rozvíjí (8)
Přechylování	Obrazový materiál, profese	Postupně se rozvíjí (5-6)
Zájmenné vazby	Spontánní projev, popis, vyprávění, reakce na otázky	Osobní zájmena (4) Přivlastňovací zájmena (4) Ukazovací zájmena (5)
Předložkové vazby	Obrazový materiál – popis, ukazování dle instrukce Manipulace s předměty, obrázky	<i>Propojení s rozvojem prostorové orientace</i> Rozliší „nahore“ a „dole“ (3) Předložkové vazby – „na“, „do“, „v“ (3) Prostorové vztahy – vpředu, vzadu (4) Za-nad-pod-vedle-mezi(4) Daleko – blízko (4) První – poslední (4) Přiřazení činností dle sledu – běžný den (4) Seřadí – dříve/později (4) Časové pojmy: nejdříve, předtím, nyní, potom (5) Hned před/hned za (5) Uprostřed, prostřední, předposlední (5)

		<p>Orientace – dny v týdnu (5)</p> <p>Spojení typických činností s ročními obdobími (5)</p> <p>Vpravo – vlevo – na vlastním těle, předmětech (5)</p> <p>2 kritéria – vpravo nahoře (6)</p> <p>Včera – dnes – zítra (6)</p> <p>Předevčirem – pozítří (6)</p> <p>Vpravo/vlevo na druhé osobě (7, 5 – 8)</p>
Rýmování	<p>Texty básniček a písniček</p> <p>Vybraná slova, lze spojit i s obrazovým materiálem, pro vysvětlení lze využít i princip rytmizace</p>	Chápání a tvorba rýmu (5-6)
Jazykový cit	<p>Zkouška jazykového citu (Žlab, Z., 1993)</p> <p>3 slovní spojení, větné celky – 2 chybné/1 správné – úkolem dítěte je zvolit správnou variantu</p> <p>Větné celky, v nichž je chyba – úkolem dítěte je určit, zda je věta ne/správná, případně navrhnout řešení (Maminka šla na obchodu)</p>	Pozná nesprávně utvořenou větu (5 – 6)
Syntax	<p>Spontánní projev, popis, vyprávění, rozhovor – sledování rozsahu větných celků/chybovosti v různých komunikačních situacích (např. spontánní projev, odpověď na otázky, popis obrázku, vysvětlení významu).</p> <p>Lze sledovat, zda dítě tvoří, užívá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - souvětí - rozvité věty - jednoduché/holé věty - jednoslovná sdělení - citoslovce <p>Lze sledovat i chápání vět – porozumění instrukcím, otázkám, informacím</p>	<p>Tvoří souvětí souřadná (3)</p> <p>Tvoří souvětí podřadná (3,5-4)</p> <p>Dodržuje slovosled (od 4 let)</p> <p>Převede větu do minulého/budoucího času (od 6 let)</p>
Opakování vět	V kontextu roviny MS sledujeme např. i přesnost zopakování větného celku, záměny slov, krácení vět, nahrazování aktivních/pasivních vazeb, význam zopakovaného větného celku	

PG oblasti	Prostředky	Oblasti ke sledování+věk
<p>Navázání kontaktu</p> <p>Reakce na komunikačního partnera</p> <p>Využití výrazových prostředků dle kontextu situace</p> <p>Struktura a informativní hodnota sdělení</p> <p>Reakce na otázky a instrukce</p> <p>Aktivita v komunikaci</p>	<p>Pozorování</p> <p>Rozhovor</p> <p>Obrazový materiál</p> <p>Hraní rolí</p>	<p>3-4</p> <p>Preference verbální formy komunikace – dosažení vlastních cílů</p> <p>Řekne své jméno, jména sourozenců, kamarádů</p> <p>Mluví nenuceně, pokouší se o krátkou konverzaci (od 3,5 let)</p> <p>Spontánně informuje o zážitcích, pocitech a přáních (4)</p> <p>Předá krátký vzkaz (4)</p>

		<p>Řečový projev po obsahové a formální stránce odpovídá kritériím běžné konverzace (5-6)</p> <p>Aktivně a spontánně navazuje řečový kontakt s dětmi a dospělými (5-6)</p> <p>Dodržuje pravidla konverzace a společenského kontaktu (5-6)</p> <p>Dokáže zformulovat otázku, adekvátně odpovědět na otázku (samostatně a smysluplně) (5-6)</p> <p>Smysluplně vyjádří myšlenku, nápad, mínění, popíše situaci, událost, vyjádří svoje pocity, prožitky (5-6)</p> <p>Řekne svoje jméno a příjmení, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, svoji adresu (5-6)</p>
--	--	--